

ด่วนมาก

ที่ พร ๐๐๒๓.๓/ว ๑๑๗๖๗

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การดำเนินงานโครงการ “น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานพระราชรัฐ”

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๒๘๘

ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงมีพระราชปณิธานสืบสานงานในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชให้เกิดผลประจักษ์แก่พสกนิกรชาวไทย ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญให้นำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและขยายผล พร้อมทั้งนำแบบอย่างที่ดีทรงวางรากฐานไว้ มาดำเนินการให้แพร่หลายและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง และเนื่องในวโรกาสสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงจัดทำโครงการ “น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานพระราชรัฐ” เป็นกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติด้วยการส่งเสริม สนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในลักษณะประชารัฐ จัดหาที่ดินว่างเปล่าที่ทำการแปลงเกษตรผสมผสานและพัฒนาแหล่งน้ำ ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเพียงพอ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดประชุมประชาคมคัดเลือกคนยากจนที่มีความมุ่งมั่นจะพัฒนาตนเอง เข้าทำกินในแปลงที่ดิน ตามแนวทางเกษตรผสมผสาน เพื่อให้มีรายได้ที่มั่นคง คุณภาพชีวิตที่ดีมีครอบครัวอบอุ่น เป็นแบบอย่างความสำเร็จนำไปสู่การขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ศึกษารายละเอียดและพิจารณาเข้าร่วมโครงการ “น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานพระราชรัฐ”

๒. ให้อำเภอ สร้างความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ร่วมดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนและเข้าร่วมดำเนินงานกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ให้อำเภอ รายงานผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งให้จังหวัด ครั้งแรก ภายในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และครั้งต่อไปทุกวันที่ ๑๕ ทุกรอบ ๒ เดือน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ พิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิพันธ์ บุญกลาง)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๓๐๓

๓๖๓๕/๖
๓๖๓๕/๖

คำสั่ง

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๒๔๑

เลขที่	๓๐๙๕
วันที่	๑๐ ส.ย. ๒๕๖๐
ที่	๑๑.๕๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การดำเนินงานโครงการ “น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานประชารัฐ”
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการ “น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานประชารัฐ” จำนวน ๑ ชุด
- ๒. กรอบภาพรวมแนวทางการดำเนินโครงการ จำนวน ๑ ชุด
- ๓. แบบรายงานผลการดำเนินงาน จำนวน ๒ แผ่น

ด้วยน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของประชาชนทั้งการอุปโภค บริโภคและการประกอบอาชีพ ในภาคเกษตรกรรม โดยศาสตร์พระราชานี้ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตามแนวพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่ได้กำหนดให้มีแหล่งน้ำอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ในแปลงเกษตรกรรม ซึ่งต่อมามีการนำมาประยุกต์ใช้ ในรูปแบบเกษตรผสมผสานสร้างให้เกิดผลผลิตที่หลากหลาย เพียงพอต่อการบริโภคและมีรายได้อย่างต่อเนื่อง เป็นภูมิคุ้มกันเกษตรกรให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยความสำคัญของน้ำปรากฏตามพระราชดำรัส ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๕ ความตอนหนึ่งว่า “หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้”

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงมีพระราชปณิธานสืบสานงาน ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชให้เกิดผลประจักษ์แก่พสกนิกรชาวไทย ซึ่งรัฐบาล ได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญให้นำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและขยายผล พร้อมทั้ง นำแบบอย่างที่ดีทรงวางรากฐานไว้ มาดำเนินการให้แพร่หลายและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง และเนื่องในวโรกาส สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงจัดทำโครงการ “น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลง เกษตรผสมผสานประชารัฐ” เป็นกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติด้วยการส่งเสริม สนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในลักษณะประชารัฐ จัดหาที่ดินว่างเปล่าทำแปลงเกษตรผสมผสาน และพัฒนาแหล่งน้ำให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเพียงพอ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดประชุมประชาคมคัดเลือกคนยากจนที่มีความมุ่งมั่นจะพัฒนาตนเอง เข้าทำกินในแปลงที่ดินตามแนวทาง เกษตรผสมผสาน เพื่อให้มีรายได้ที่มั่นคง คุณภาพชีวิตที่ดีมีครอบครัวอบอุ่น เป็นแบบอย่างความสำเร็จนำไปสู่ การขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม มีรายละเอียด โดยสรุปได้ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อนำศาสตร์พระราชานำมาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำมายกระดับคุณภาพชีวิตและ สร้างรายได้ให้กับประชาชน เป็นกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐
- ๑.๒ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมโดยการสร้างโอกาสให้คนยากจนได้ใช้ประโยชน์จากน้ำ และดินสู่แปลงเกษตรผสมผสานด้วยการพึ่งตนเอง
- ๑.๓ เพื่อยกระดับการทำงานแบบประชารัฐให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สร้างชุมชนให้มีความสามัคคี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

/๑.๔ เพื่อขยายผล...

๑.๔ เพื่อขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชน

๒. เป้าหมาย

๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑ แปลงเกษตรผสมผสาน

๓. วิธีดำเนินการ

ดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบประชารัฐ กล่าวคือ

๓.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ ดังนี้

๓.๑.๑ จัดหาที่ดินที่ไม่ได้ทำประโยชน์ ขนาด ๕ - ๑๐ ไร่ เป็นการเบื้องต้น มาจัดทำแปลงเกษตรผสมผสานขนาดแปลงละ ๑ - ๒ งาน จากที่ดิน ดังนี้

- ที่ดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ที่ดินเอกชนที่เจ้าของกรรมสิทธิ์ยินยอมให้ใช้หรือให้เช่า
- ที่ดินราชพัสดุ หรือที่ดินของหน่วยงานที่ยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้

ตามระเบียบกฎหมาย

- ที่ดินสาธารณประโยชน์ ซึ่งได้รับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินตามกฎหมาย
- ที่ดินรกร้างว่างเปล่าของหมู่บ้าน/ชุมชน
- ที่ดินศาสนสถาน

๓.๑.๒ จัดหาแหล่งน้ำ และวางระบบการนำน้ำไปใช้ประโยชน์ในแปลงเกษตรผสมผสาน

ได้อย่างเพียงพอ

๓.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน คัดเลือกคนยากจน จำนวน ๑๐ - ๒๐ ราย ที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองโดยไม่ร้องขอความช่วยเหลือ แต่ฝ่ายเดียว (ระเบิดจากข้างใน) เข้าทำกินในแปลงที่ดินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งพื้นที่ให้ครอบครัว หรือคนละ ๑ - ๒ งาน โดยพิจารณาจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

๓.๒.๑ ยึดมั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์

๓.๒.๒ ขยันขันแข็ง พึ่งตนเอง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

๓.๒.๓ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุข หรือได้สติ ละเลิก อบายมุขแล้ว

๓.๒.๔ มีจิตใจสาธารณะ ช่วยเหลือเกื้อกูล เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

๓.๓ นำปราชญ์ชาวบ้านผู้ที่ประสบความสำเร็จมาให้ความรู้การทำเกษตรผสมผสาน เรียนรู้และถ่ายทอดการใช้ชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๔ ให้ส่วนราชการ อบรมความรู้และสนับสนุนการประกอบอาชีพ ดังนี้

๓.๔.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/สหกรณ์การเกษตร ให้ความรู้เรื่องการรวมกลุ่มอาชีพ และการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน

๓.๔.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช และให้ความรู้การปลูกพืชที่เหมาะสม การปลูกพืชหมุนเวียน การปรับปรุงดิน การทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก น้ำจุลินทรีย์ เป็นต้น

๓.๔.๓ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สนับสนุนพันธุ์สัตว์ และให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู ไก่ ไล่เดือน จิ้งหรีด เป็นต้น

๓.๔.๔ สำนักงานประมงอำเภอหรือจังหวัด สนับสนุนพันธุ์ปลา กุ้ง และให้ความรู้การเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลาดุก ปลานิล เป็นต้น

๓.๔.๕ สำนักงานพัฒนาที่ดิน ให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงดิน และวางแผนการใช้ที่ดิน

๓.๕ ภาคธุรกิจเอกชน ให้ความรู้และสนับสนุนเรื่องการตลาด การจัดทำบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งจัดหาตลาดและรับซื้อผลผลิตจากการเกษตรในราคาที่เป็นธรรม

๓.๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการกระจายผลผลิตทางการเกษตรโดยจัดทำตลาดมาตรฐาน อาหารปลอดภัย

๔. สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๖. งบประมาณดำเนินการ

๖.๑ งบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖.๒ เงินบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาหรือจากองค์กรต่างๆ

๗. การติดตามประเมินผล

๗.๑ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด รายงานผลการดำเนินงาน

๗.๒ หน่วยงานส่วนกลางตรวจติดตามการดำเนินงานระดับพื้นที่

๗.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงมหาดไทย

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำศาสตร์พระราชใช้ในการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำมายกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ให้กับประชาชน เป็นกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๘.๒ สามารถลดความเหลื่อมล้ำในสังคมโดยคนยากจนได้รับโอกาสในการใช้ประโยชน์จากน้ำและดินสู่แปลงเกษตรผสมผสานด้วยการพึ่งตนเอง มีรายได้ ครอบครัวยุ่งอุ่นและคุณภาพชีวิตดีขึ้น

๘.๓ เกิดการทำงานแบบประชารัฐที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนให้มีความสามัคคี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สังคมเอื้อเพื่อเอื้อนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง

๘.๔ สามารถขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. แจงรายละเอียดโครงการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทราบ และพิจารณาเข้าร่วมดำเนินงาน

๒. ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด/อำเภอ สร้างความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ร่วมดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนและเข้าร่วมดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. รวบรวมผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นครั้งแรกภายในวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และครั้งต่อไปทุกกรอบ ๒ เดือน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต

โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๑๐๕, ๕๑๓๒ โทรสาร ต่อ ๕๑๐๓, ๕๑๓๔

โครงการ “น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานพระราชวัง”

๑. หลักการและเหตุผล

น้ำเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นต้นทุนในการดำรงชีวิตของประชาชนทั้งการอุปโภค บริโภค และการประกอบอาชีพของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเกษตรกรรม ดังจะเห็นได้จากศาสตร์พระราชานี้ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่ได้กำหนดให้มีแหล่งน้ำ อย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ในแปลงเกษตรกรรมเพื่อเป็นต้นทุนการผลิตที่สำคัญ ซึ่งต่อมาได้มีการนำมาประยุกต์ใช้ ในรูปแบบเกษตรผสมผสาน โดยความสำคัญของน้ำได้ปรากฏตามพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๙ ความตอนหนึ่งว่า “หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้” ซึ่งการทำเกษตรผสมผสานเป็นการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคเกษตรกรรมที่สร้างผลผลิตที่หลากหลายให้เกิดขึ้นตลอดเวลา โดยยึดหลักการผลิตเพื่อบริโภคเป็นสำคัญ ส่วนที่เหลือนำมาแบ่งปันและรวมกลุ่มขายออกสู่ตลาด สามารถลดรายจ่ายและสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องให้กับประชาชนเกิดภูมิคุ้มกันที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบด้าน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงมีพระราชปณิธานสืบสานงาน ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชให้เกิดผลประจักษ์แก่พสกนิกรชาวไทย ซึ่งรัฐบาล ได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญให้นำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและขยายผล พร้อมทั้ง นำแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ มาดำเนินการให้แพร่หลายและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง

เนื่องในวโรกาสสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงเจริญ พระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงจัดทำโครงการ “น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานพระราชวัง” เป็นกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ด้วยการ ส่งเสริม สนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้นำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ให้เกิดรูปธรรมในการปฏิบัติ เป็นวิถีชีวิตของประชาชน สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้นด้วยความร่วมมือ กับทุกภาคส่วนในลักษณะประชารัฐ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อนำศาสตร์พระราชานำมาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำมายกระดับคุณภาพชีวิตและ สร้างรายได้ให้กับประชาชน เป็นกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒.๒ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมโดยการสร้างโอกาสให้คนยากจนได้ใช้ประโยชน์จากน้ำ และดินสู่แปลงเกษตรผสมผสานด้วยการพึ่งตนเอง

๒.๓ เพื่อยกระดับการทำงานแบบประชารัฐให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สร้างชุมชนให้มีความสามัคคี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

๒.๔ เพื่อขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชน

๓. เป้าหมาย

๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑ แปลงเกษตรผสมผสาน

๔. วิธีดำเนินการ

ดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบประชารัฐ กล่าวคือ

๔.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ ดังนี้

๔.๑.๑ จัดหาที่ดินที่ไม่ได้ทำประโยชน์ ขนาด ๕ - ๑๐ ไร่ เป็นการเบื้องต้น มาจัดทำแปลงเกษตรผสมผสานขนาดแปลงละ ๑ - ๒ งาน จากที่ดิน ดังนี้

- ที่ดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ที่ดินเอกชนที่เจ้าของกรรมสิทธิ์ยินยอมให้ใช้หรือให้เช่า
- ที่ดินราชพัสดุ หรือที่ดินของหน่วยงานที่ยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ตามระเบียบกฎหมาย
- ที่ดินสาธารณประโยชน์ ซึ่งได้รับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินตามกฎหมาย
- ที่ดินรกร้างว่างเปล่าของหมู่บ้าน/ชุมชน
- ที่ดินศาสนสถาน

๔.๑.๒ จัดหาแหล่งน้ำ และวางระบบการนำน้ำไปใช้ประโยชน์ในแปลงเกษตรผสมผสานได้อย่างเพียงพอ

๔.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน คัดเลือกคนยากจน จำนวน ๑๐ - ๒๐ ราย ที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองโดยไม่ร้องขอความช่วยเหลือแต่ฝ่ายเดียว (ระเบิดจากข้างใน) เข้าทำกินในแปลงที่ดินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งพื้นที่ให้ครอบครัวหรือคนละ ๑ - ๒ งาน โดยพิจารณาจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

๔.๒.๑ ยึดมั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์

๔.๒.๒ ขยันขันแข็ง พึ่งตนเอง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

๔.๒.๓ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุข หรือได้ลด ละเลิก อบายมุขแล้ว

๔.๒.๔ มีจิตใจสาธารณะ ช่วยเหลือเกื้อกูล เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

๔.๓ นำปราชญ์ชาวบ้านผู้ที่ประสบความสำเร็จมาให้ความรู้การทำเกษตรผสมผสาน เรียนรู้และถ่ายทอดการใช้ชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๔ ให้ส่วนราชการ อบรมความรู้และสนับสนุนการประกอบอาชีพ ดังนี้

๔.๔.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/สหกรณ์การเกษตร ให้ความรู้เรื่องการรวมกลุ่มอาชีพ และการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน

๔.๔.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช และให้ความรู้การปลูกพืชที่เหมาะสม การปลูกพืชหมุนเวียน การปรับปรุงดิน การทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก น้ำจุลินทรีย์ เป็นต้น

๔.๔.๓ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สนับสนุนพันธุ์สัตว์ และให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู ไก่ ไล่เตียน จิ้งหรีด เป็นต้น

๔.๔.๔ สำนักงานประมงอำเภอหรือจังหวัด สนับสนุนพันธุ์ปลา กุ้ง และให้ความรู้การเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลาดุก ปลานิล เป็นต้น

๔.๔.๕ สำนักงานพัฒนาที่ดิน ให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงดิน และวางแผนการใช้ที่ดิน

๔.๕ ภาคธุรกิจเอกชน ให้ความรู้และสนับสนุนเรื่องการตลาด การจัดทำบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งจัดหาตลาดและรับซื้อผลผลิตจากการเกษตรในราคาที่เป็นธรรม

๔.๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการกระจายผลผลิตทางการเกษตรโดยจัดทำตลาดมาตรฐาน อาหารปลอดภัย

๕. สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๗. งบประมาณดำเนินการ

๗.๑ งบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗.๒ เงินบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาหรือจากองค์กรต่างๆ

๘. การติดตามประเมินผล

๘.๑ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด รายงานผลการดำเนินงาน

๘.๒ หน่วยงานส่วนกลางตรวจติดตามการดำเนินงานระดับพื้นที่

๘.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงมหาดไทย

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำศาสตร์พระราชานำมาใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำมายกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ให้กับประชาชน เป็นกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๙.๒ สามารถลดความเหลื่อมล้ำในสังคมโดยคนยากจนได้รับโอกาสในการใช้ประโยชน์จากน้ำและดินสู่แปลงเกษตรผสมผสานด้วยการพึ่งตนเอง มีรายได้ ครอบคลุมอบอุ่นและคุณภาพชีวิตดีขึ้น

๙.๓ เกิดการทำงานแบบประชารัฐที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนให้มีความสามัคคี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สังคมเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง

๙.๔ สามารถขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑๐ ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น (ส่วนส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต)

๑๑. ผู้เสนอโครงการ

(นายสุวิทย์ จันทร์หาว)

ผู้อำนวยการกองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

๑๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

เห็นชอบ

(นายธนา ยันตรโกวิท)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๓. ผู้อนุมัติโครงการ

อนุมัติ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานพระราชวัง

แนวคิด

1

2

3

ระเบิดจากข้างใน

ด้วยกลไกพระราชวัง

ยึดหลักด้วยความรู้และความพอเพียง

แนวทางสู่แปลงเกษตรแบบผสมผสานพระราชวัง

“ดิน + น้ำ + คน + ความรู้
สู่ความพอเพียง”

1

2

3

4

อปท. จัดหาที่ดิน
และแหล่งน้ำ นำมาใช้
ประโยชน์ในที่ดิน

ท้องถิ่น-ท้องที่จัดทำ
ประชาคมเพื่อสรรหา
ผู้มีรายได้น้อย พอเพียง
มีคุณธรรมและ
ความมุ่งมั่น

ปราชญ์ชาวบ้าน -
ส่วนราชการ สนับสนุน
องค์ความรู้
และภูมิปัญญา

ภาคราชการ เอกชน
และ อปท. สนับสนุน
ด้านการตลาด

- อปท. หาพื้นที่ว่างเปล่า
ที่ดินสาธารณะ/ที่ดินที่ไม่ได้
ใช้ประโยชน์ ~5-10 ไร่
ทำแปลงเกษตรผสมผสาน
ปลอดภัย โดยจัดแปลงละ
1-2 งาน : 1 คน

• 10 - 20 คน

- ปราชญ์ชาวบ้าน : สอนกันเอง
- เกษตรอำเภอ : สนับสนุน
พันธุ์พืช ทำปุ๋ยอินทรีย์
- ภาครัฐอำเภอ :
สนับสนุนพันธุ์สัตว์
- ประมงอำเภอ :
สนับสนุนพันธุ์ปลา
- พัฒนาการอำเภอ :
ให้ความรู้เรื่องการรวมกลุ่ม

- สนับสนุนการกระจายผลผลิต
ทางการเกษตร เช่น ตลาดสด
ตลาดชุมชน
- สนับสนุน การทำบรรจุภัณฑ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ลดความเหลื่อมล้ำ

เป็นตัวอย่างให้ชุมชน

น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงสู่สภาวะปฏิบัติ

สานพลังประชารัฐสร้างชนเข้มแข็ง

แบบรายงานผลการดำเนินงาน

โครงการ "น้ำคือชีวิต : ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานพระราชวัง"

จังหวัด .....

ที่	อปท.	อำเภอ	ขนาดที่ดิน (จำนวนไร่/งาน/ตารางวา)	แปลงทำเกษตร ผสมผสาน (จำนวนแปลง)	คนยากจนที่ได้รับ คัดเลือกเข้าทำกิน (ราย)
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ท้องถิ่นจังหวัด.....